

ČESKÁ REPUBLIKA

R O Z S U D E K

J M É N E M R E P U B L I K Y

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Petra Průchy a soudců JUDr. Jaroslava Vlašína a JUDr. Milana Kamlacha v právní věci žalobce: **E. L.**, zastoupeného Mgr. Václavem Čermákem, advokátem se sídlem Bulharská 66, Trutnov, proti žalované: **Česká správa sociálního zabezpečení**, se sídlem Křížová 25, Praha 5, o žalobě proti rozhodnutí žalované ze dne 23. 5. 2008, čj. x, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Hradci Králové ze dne 9. 12. 2008, č. j. 30 Ca 111/2008 – 24,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **s e z a m í t á .**
- II. Žádný z účastníků **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.
- III. Odměna advokáta Mgr. Václava Čermáka **s e u r č u j e** částkou 5712 Kč, která mu bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do 60 dnů od právní moci tohoto rozsudku na účet uvedený tímto advokátem.

O d ů v o d n ě n í :

Včas podanou kasační stížností se žalobce (dále jen „stěžovatel“) domáhal zrušení rozsudku Krajského soudu v Hradci Králové ze dne 9. 12. 2008, č. j. 30 Ca 111/2008 - 24 (dále jen „napadený rozsudek“), jímž byla zamítnuta jeho žaloba proti rozhodnutí žalované ze dne 23. 5. 2008, č. j. x (dále jen „napadené rozhodnutí“).

Napadeným rozhodnutím žalovaná zamítla žádost stěžovatele o přiznání jednorázové peněžní částky „jako vdovy po účastníku domácího boje za osvobození podle zákona č. 172/2002 Sb.“ V odůvodnění uvedla, že podle ustanovení § 3 odst. 2 zákona bylo třeba nárok na poskytnutí jednorázové peněžní částky uplatnit písemnou žádostí u

žalované nejpozději dne 31. 12. 2002. Stěžovatel žádost uplatnil až dne 18. 3. 2008, tedy po uplynutí této lhůty, která je lhůtou prekluzivní (propadnou), takže jejím marným uplynutím právo na poskytnutí peněžní částky zaniklo. K této skutečnosti je žalovaná povinna přihlédnout z úřední povinnosti. Zkoumáním dalších podmínek nároku se nezabývala, neboť by to bylo nadbytečné – zaniklé právo nelze přiznat.

V žalobě stěžovatel uvedl, že se domáhal svých práv na odškodnění z toho důvodu, že byl odvezen do gulagu na Sibiř spolu s celou svou rodinou. K žalobě přiložil kopie korespondence s Ministerstvem vnitra a Ministerstvem práce a sociálních věcí, jakož i dokumenty dosvědčující jeho pobyt v SSSR (kopie pracovní knížky). Požádal soud, aby spravedlivě rozhodl o jeho nároku.

Napadeným rozsudkem krajský soud žalobu zamítl a nepřiznal účastníkům právo na náhradu nákladů řízení. V odůvodnění uvedl, že přezkoumal napadené rozhodnutí v mezích žalobních bodů a rozhodl bez nařízení jednání, neboť mu k tomu udělili oba účastníci souhlas. Meritum věci představovala podle názoru krajského soudu otázka, zda stěžovateli zanikl nárok na výplatu jednorázové částky dle zákona č. 172/2002 Sb., pokud o ni nepožádal ve lhůtě stanovené v ustanovení § 3 odst. 2 tohoto zákona, tj. do 31. 12. 2002. Podle tohoto ustanovení je nárok nutné uplatnit písemnou žádostí u orgánu příslušného k vydání rozhodnutí nejpozději do 31. 12. 2002, jinak nárok zaniká. Ze správního spisu krajský soud vzal za prokázané, že stěžovatel uplatnil žádost o výplatu jednorázové částky dle citovaného zákona podáním ze dne 18. 3. 2008 adresovaným ministru vnitra. Ten následně žádost postoupil k vyřízení žalované jako správnímu orgánu věcně i místně k vyřízení této žádosti příslušnému. Krajský soud připomněl, že problematikou lhůty pro podání žádosti o výplatu jednorázových částek dle rehabilitačních zákonů se již v minulosti Nejvyšší správní soud zabýval, a to konkrétně v rozsudku ze dne 30. 11. 2005, č. j. 4 Ads 35/2005 - 106, přístupném na www.nssoud.cz. Přestože se v této věci zabýval lhůtou dle § 3 odst. 2 zákona č. 261/2001 Sb., krajský soud dospěl k závěru, že s ohledem na zcela shodný charakter obou ustanovení lze jeho závěry vztáhnout i na lhůtu dle § 3 odst. 2 zákona č. 172/2002 Sb. Krajský soud se ztotožnil s právním názorem zdejšího soudu prezentovaným v tomto rozsudku, že předmětná lhůta je konstruovaná jako lhůta prekluzivní, jejímž uplynutím nárok zaniká. Okolnosti, pro které ke zmeškání lhůty došlo, jsou z tohoto důvodu nepodstatné a zároveň nelze stanovení lhůty považovat za diskriminační, neboť zasahuje všechny, jichž se zákon týká. Podpůrně krajský soud poukázal na nález Ústavního soudu sp. zn. Pl. ÚS 46/2000. Z těchto důvodů krajský soud uzavřel, že v přezkoumávané věci bylo nesporně prokázáno, že stěžovatel podal u žalované žádost o výplatu jednorázové částky dle zákona č. 172/2002 Sb. podáním ze dne 18. 3. 2008, tedy po uplynutí prekluzivní lhůty zakotvené v ustanovení § 3 odst. 2 tohoto zákona. Uplynutím této lhůty stěžovatelův nárok na výplatu jednorázové částky zanikl bez ohledu na to, z jakých důvodů žádost včas nepodal. Zmeškání lhůty nelze prominout, a krajský soud se tak nemohl od podmínek nároku zákonem stanovených jakkoliv odchýlit, a proto žalobu zamítl.

V kasační stížnosti stěžovatel brojil proti napadenému rozsudku z následujících důvodů. Tvrdil, že mu bylo i s celou rodinou těžce ublíženo a že se v ČR porušují lidská práva. Připomněl, že byl krutým násilím odvezen, což mu nikdo nemůže upřít už z toho důvodu, že se v této zemi vydávají majetky kolaborantům. Uvedl, že žádá stručnou

odpověď, zda má dostat odškodnění, anebo nikoliv. Dále požádal o ustanovení zástupce pro řízení o kasační stížnosti. Poukázal rovněž na svou českou národnost. Zpochybnil způsob, jakým byla veřejnost uvědomena o možnosti získat odškodnění za odvěčení do SSSR dle zákona č. 172/2002 Sb. Namítl, že se v roce 2002 požadoval po obecním úřadě právní předpisy či jiné informace o odškodňování odvěčených českých občanů do gulagu na Sibiř v 50. letech, ale obecní úřad žádné takové informace neměl. Stěžovatel tak nevěděl, že si měl podat o odškodnění žádost do konce roku 2002.

Kasační stížnost byla dne 3. 3. 2009 doplněna prostřednictvím ustanoveného zástupce stěžovatele, v němž uvedl, že brojí proti napadenému rozsudku z důvodu jeho nezákonnosti spočívající v nesprávném posouzení právní otázky soudem v předcházejícím řízení (§ 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s.). Stěžovatel nepopřel, že podal žádost o odškodnění až v roce 2008, ale poukázal na to, že v právní teorii je vyžadováno, aby se každý měl příležitost seznámit s právními předpisy, což je zajišťováno jejich vyhlášením, např. ve Sbírce zákonů. V současné době, kdy jsou každým rokem publikovány tisíce předpisů, však přestává toto formalistické pojetí postačovat a pro obecnou použitelnost a veřejnou známost příslušného předpisu má daleko větší význam jeho publicita v jiných informačních systémech, např. prostřednictvím hromadných sdělovacích prostředků. O to větší publicita by pak měla být věnována normám, které občanům něco zakazují, nebo jim nějaké právo přiznávají. To je podle názoru stěžovatele i případ zákona č. 172/2002 Sb. Stěžovatel poukázal především na to, že citovaný zákon byl vyhlášen ve Sbírce zákonů dne 9. 5. 2002 a účinnosti nabyl již téhož dne, tedy bez stanovení jakékoli legisvakanční lhůty, což znamená, že oprávněné osoby měly na podání příslušné žádosti necelých 8 měsíců. Předmětný zákon rovněž nelze podle názoru stěžovatele porovnávat s rehabilitačními a restitučními předpisy přijatými v 90. letech, které se týkaly podstatně větších skupin osob a zároveň měly mnohem větší publicitu. Proto se stěžovatel domnívá, že stát se měl lépe postarat o větší informovanost občanů o tomto právním předpisu. Jinak se totiž lze domnívat, že snaha státu o odškodnění této skupiny osob byla jen proklamovaná a nikoliv skutečná. S přihlédnutím k těmto okolnostem by tedy měla být příslušná zákonná úprava uplatňována tak, aby z ní pokud možno měli prospěch všichni ti, na které se vztahuje. Proto se jeví stěžovateli, který se o možnosti případného odškodnění dozvěděl až v r. 2008 a u něhož je patrné, že by jeho žádosti mohlo být za normálních okolností vyhověno, napadený rozsudek jako nezákonný.

K podané kasační stížnosti podala žalovaná své vyjádření. V něm uvedla, že pokud stěžovatel namítá krátkost lhůty pro uplatnění nároku, je třeba uvést, že lhůtu v obdobném rozsahu (cca 9 měsíců) zákonodárce stanovil i u dalších plně srovnatelných „odškodňovacích“ předpisů (např. z. č. 217/1994 Sb. a č. 39/2000 Sb.). Kromě toho stěžovatel existenci zákona č. 172/2002 Sb. zaznamenal až více než 6 let po jeho přijetí, takže není zřejmé, co konkrétně by on sám mohl vytěžit z toho, kdyby tato lhůta byla např. dvouletá. K výtkám stěžovatele na adresu státu žalovaná poznamenává, že stěžovatel nijak nenastínil svou představu o tom, jak konkrétně by si úlohu státu v procesu informování veřejnosti o novém právním předpisu „prostřednictvím hromadných sdělovacích prostředků jako jiného informačního systému“ představoval. Podle názoru žalované stát není vlastníkem žádného hromadného sdělovacího prostředku a představa, že by měl „inzerovat“ prostřednictvím médií přijetí či změnu každé právní normy, která občanům něco zakazuje nebo jim nějaké právo přiznává, je absurdní, neboť jednak je

takových předpisů naprostá většina, ale především k jejich publikaci je určena Sbírka zákonů. Žalovaná k tomuto problému dále uvedla, že ona sama informuje veřejnost jednak prostřednictvím internetových stránek, a jednak v publikaci Národní pojištění. Podrobné informace jsou dostupné rovněž na Portálu veřejné správy v sekci týkající se žalované. K aktuální problematice žalovaná rovněž vydává tiskové zprávy, které jsou k dispozici zástupcům médií. Z těchto podkladů běžně čerpá celá řada hromadných sdělovacích prostředků, které zprostředkovávají informace i těm občanům, kteří nemají přístup k internetu. Tak tomu bylo i v případě zákona č. 172/2002 Sb., přičemž žalovaná podotkla, že právě tento zákon měl větší publicitu než některé stěžovatelem zmíněné odškodňovací předpisy. Ohledně vztahu předmětného zákona k mezinárodním závazkům ČR na poli lidských práv žalovaná poukázala na důvodovou zprávu k zákonu a také na judikaturu Ústavního soudu i Evropského soudu pro lidská práva, podle nichž je záležitostí rozhodnutí státu, zda a v jakém rozsahu tyto křivdy odčiní (např. nález pléna ÚS ČR ze dne 6. 6. 2001, sp. zn. Pl. ÚS č. 46/2000, publikovaný ve Sbírce zákonů pod č. 279/2001 Sb., usnesení ÚS ČR ze dne 9. 11. 2006, sp. zn. II. ÚS 434/05 atd.). Nad rámec merita sporu žalovaná zpochybnila stěžovatelovo tvrzení o tom, že by splnil ostatní podmínky pro přiznání odškodnění podle zákona č. 172/2002 Sb. Poukázala na to, že stěžovatel v době odvěčení se i s rodinou zdržoval na Ukrajině (Zdolbunov, Rovenská oblast, Ukrajina, SSSR), neboť do Československa již nestihl s rodinou odcestovat. Ačkoliv předmětný zákon nedefinuje přesně území, z něhož musela být oprávněná osoba odvečena, z dikce ustanovení § 1 a 2 odst. 1 písm. a) je však zřejmé, že muselo jít o jiné území než o území tehdejšího SSSR. Ke stejnému závěru dospěl i Nejvyšší správní soud ve stanovisku sociálně-správního kolegia ze dne 2. 2. 2005, č. j. S 3401/2004-62, publikovaného ve Sbírce rozhodnutí NSS č. 4/2005 pod č. 498. Z výše uvedených důvodů žalovaná navrhla zamítnutí kasační stížnosti.

Ve správním spisu žalované je založena žádost stěžovatele ze dne 18. 3. 2008 adresovaná původně Ministerstvu vnitra postoupená dopisem ze dne 31. 3. 2008 žalované (doručena 8. 4. 2008), v níž stěžovatel uvádí, že je bývalý volyňský Čech a že se dozvěděl, že někteří lidé, kteří byli násilím odvečeni na Sibiř do gulagu, jsou nyní odškodněni. To se prý proslýchalo již v roce 2002, ale tehdy to stěžovatel nevěděl, neboť je negramotný (žádost mu psala jeho manželka). Stěžovatel v žádosti uvedl, že dne 8. 4. 1951 odvečli jeho i s celou rodinou vojáci nejprve na nádraží do Zdolbunova, naložili je do nákladního vlaku „jako dobytek“ a odvečli je na Sibiř do Irkutské oblasti do gulagu. Byli tam o hladu a v zimě, pracovali dvanáct hodin denně včetně soboty, trpěli těžkou prací a špatnými hygienickými podmínkami (štěnice). K období před odvečením stěžovatel v žádosti uvedl, že se v roce 1947 připravovali na přesídlení do Československa jako volyňští Češi. Pro nemoc matky však nemohli odjet a poté už jim to nebylo dovoleno. Do své vlasti se stěžovatel vrátil až v roce 1967. K žádosti jsou přiloženy kopie pracovní knížky z období květen 1951 až září 1967, kdy byl stěžovatel uvolněn z výkonu zaměstnání v závodu v souvislosti se svým odjezdem do Československa.

Nejvyšší správní soud nejprve zkoumal formální náležitosti kasační stížnosti, přičemž zjistil, že je podána osobou oprávněnou a je proti označenému rozsudku přípustná za podmínek ustanovení § 102 a § 104 s. ř. s.

Nejvyšší správní soud přezkoumal napadený rozsudek krajského soudu i řízení, jež jeho vydání předcházelo, v souladu s § 109 odst. 2 a 3 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního (dále jen „s. ř. s.“), neshledal přitom vady, k nimž by musel podle § 109 odst. 3 s. ř. s. přihlídnout z úřední povinnosti; vázán rozsahem a důvody, které stěžovatel uplatnil ve své kasační stížnosti, dospěl k závěru, že kasační stížnost **není důvodná**.

Nejvyšší správní soud především obecně poznamenává, že stěžovatelem uplatněný kasační důvod (tzn. nezákonnost napadeného rozhodnutí z důvodu nesprávného posouzení právní otázky soudem) může spočívat buď v tom, že soud při svém rozhodování aplikoval na posuzovanou věc jiný právní předpis, než měl správně použít, a pro toto pochybení je výrok soudu v rozporu s příslušným ustanovením toho kterého právního předpisu, nebo v tom, že soudem byl sice aplikován správný právní předpis, avšak nebyl správně vyložen. O nesprávné posouzení právní otázky může jít také tehdy, pokud by byl vyvozen nesprávný právní závěr z jinak správně zjištěného skutkového stavu věci, nebo je sice učiněn správný právní závěr, ale v odůvodnění rozhodnutí je nesprávně prezentován (§ 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s.).

Úvodem je třeba poznamenat, že zákon č. 172/2002 Sb. o odškodnění osob odvedených do SSSR nebo do táborů, které SSSR zřídil v jiných státech, řešil odčinění křivd spáchaných na těch občanech ČR, kteří byli odvedeni na území SSSR, přičemž v době odvedení byli občany Československa a splňovali další podmínky stanovené zákonem. Krajský soud v napadeném rozsudku aplikoval ustanovení § 3 odst. 2 tohoto zákona, podle něhož je nutné nárok na poskytnutí jednorázové peněžní částky uplatnit ve formě písemné žádosti u orgánu příslušného k rozhodnutí „*nejpozději do 31. prosince 2002, jinak nárok zaniká*.“ Nejvyšší správní soud již dříve ve své judikatuře řešil otázku výkladu tohoto ustanovení a dovodil, že lhůta k písemnému uplatnění nároku na poskytnutí jednorázové peněžní částky podle zákona č. 172/2002 Sb., o odškodnění osob odvedených do SSSR nebo do táborů, které SSSR zřídil v jiných státech, stanovená v § 3 odst. 2 tohoto zákona, má prekluzivní povahu; neuplatněním nároku do 31. 12. 2002 tedy tento nárok zaniká a zmeškání uvedené lhůty nelze prominout (viz k tomu rozsudek zdejšího soudu ze dne 18. 7. 2005, čj. 4 Ads 15/2004 - 51, přístupný na www.nssoud.cz).

Z tohoto názoru Nejvyšší správní soud vycházel i v posuzované věci. Ze správního spisu jednoznačně vyplývá, že stěžovatel nedodržel lhůtu k podání žádosti o jednorázovou částku podle citovaného zákona, neboť jeho podání obsahující tuto žádost je datováno dnem 18. 3. 2008 a žalované bylo prostřednictvím Ministerstva vnitra doručeno až dne 8. 4. 2008. Teprve tohoto dne byla dle dikce § 3 odst. 2 citovaného zákona podána žádost u „orgánu příslušného k rozhodnutí“, tedy u žalované. Ostatně totéž pravidlo pro zahájení řízení o žádosti vyplývá i z ustanovení § 44 odst. 1 zákona č. 500/2004 Sb., správního řádu, ve znění pozdějších předpisů, ve spojení s ustanovením § 7 odst. 2 zákona č. 172/2002 Sb. Žalovaná i krajský soud správně dovodily, že stěžovatel nepodal žádost o přiznání jednorázové částky dle zákona č. 172/2002 Sb. v zákonem stanovené lhůtě, a proto mu nárok na tuto částku zanikl. Uvedený závěr je v souladu i s citovaným názorem Nejvyššího správního soudu obsaženým v rozsudku ze dne 18. 7. 2005, čj. 4 Ads 15/2004 - 51.

K argumentaci stěžovatele zpochybňující možnost oprávněných osob včas se seznámit se zákonem č. 172/2002 Sb. v důsledku nulové legisvakanční lhůty pro nabytí

účinnosti tohoto zákona Nejvyšší správní soud uvádí, že tyto námitky nejsou důvodné. Institut vacatio legis (tzv. legisvakanní lhůta) je upraven v ustanovení § 3 odst. 3 zákona č. 309/1999 Sb., o Sbírce zákonů a Sbírce mezinárodních smluv, ve znění pozdějších předpisů. Podle tohoto ustanovení platí, že pokud není stanovena účinnost pozdější, nabývají právní předpisy účinnosti patnáctým dnem po vyhlášení. *Vyžaduje-li to naléhavý obecný zájem, lze výjimečně stanovit dřívější počátek účinnosti, nejdříve však dnem vyhlášení.* Z takto vymezeného prostoru pro diskreci zákonodárce co do stanovení data účinnosti právního předpisu je zřejmé, že prioritním cílem je ochrana právní jistoty adresátů práva ve smyslu principu lex retro non agit. K využití výjimky umožňující stanovení dřívějšího počátku účinnosti právního předpisu než je obecná patnáctidenní lhůta má podle zákona docházet jen tehdy, je-li dán „obecný zájem“ na tom, aby právní předpis nabyl účinnosti dříve než patnáctým dnem po svém vyhlášení. Termín „obecný zájem“ je z hlediska výkladu práva neurčitým pojmem a je třeba ho interpretovat vždy vzhledem ke skutkovému kontextu, jehož se týká. Jakkoliv ani v předmětném zákoně ani v jeho důvodové zprávě není výslovně zdůvodněno, z jakého důvodu byl u tohoto zákona dán „obecný zájem“ na jeho účinnosti již od data vyhlášení ve Sbírce zákonů, lze úmysl zákonodárce dovodit z účelu přijetí tohoto právního předpisu. Tímto účelem nepochybně bylo, jak konstatuje důvodová zpráva k tomuto zákonu, zvýšit „úsilí o nápravu křivd, kterých se na českých občanech dopustil komunistický a nacistický režim. Z tohoto úsilí však zůstala vyčleněna skupina čs. občanů, která je sice v porovnání s ostatními nevelká, ale na níž se komunistický režim dopustil křivdy srovnatelné, ne-li větší. Jedná se o čs. občany, kteří byli v letech 1944-55 odvezeni sovětskými orgány do táborů nucených prací v SSSR, kde strávili část svého života a mnozí z nich i našli smrt. Vyrovnání s minulostí nebude završeno, dokud se nenapraví křivdy spáchané na této skupině čs. občanů....“ Česká republika má morální povinnost poskytnout těmto osobám či jejich nejbližším hmotnou i nehmotnou satisfakci, neboť to byla z našeho pohledu ČSR, kdo selhal v plnění hlavní role státu - ochrany svých občanů proti zvlášť jiného státu, při níž navíc mnohdy aktivně asistoval.“ Nejvyšší správní soud konstatuje, že obecný zájem na urychleném nabytí účinnosti zákona spočíval v tom, aby co nejvíce oprávněným osobám byla jednorázová částka vyplacena ještě za jejich života, neboť se jednalo v mnoha případech již o osoby vysokého věku. Tento důvod je v souladu s právní úpravou institutu legisvakance, je naprosto legitimní a plně tak ospravedlňuje stanovení „nulové“ legisvakanní lhůty pro nabytí účinnosti citovaného zákona, a to primárně ve prospěch oprávněných osob. Konec konců, stejný postup zákonodárce zvolil i u jiných odškodňovacích předpisů, konkrétně u zákona č. 261/2001 Sb., o poskytnutí jednorázové peněžní částky účastníkům národního boje za osvobození, politickým vězňům a osobám z rasových nebo náboženských důvodů soustředěných do vojenských pracovních táborů a o změně zákona č. 39/2000 Sb., o poskytnutí jednorázové peněžní částky příslušníkům československých zahraničních armád a spojeneckých armád v letech 1939 až 1945, a dále v zásadě také u zákona č. 357/2005 Sb., o ocenění účastníků národního boje za osvobození Československa a některých pozůstalých po nich, o zvláštním příspěvku k důchodu některým osobám, o jednorázové peněžní částce některým účastníkům národního boje za osvobození v letech 1939 až 1945 a o změně některých zákonů. Účinnost zákona č. 172/2002 Sb. tedy byla stanovena nejen v souladu se zákonem, ale i v souladu s právněpolitickými požadavky pro tvorbu legislativy a zároveň obdobným způsobem jako u jiných odškodňovacích předpisů. Nejvyšší správní soud tedy dospěl k závěru, že tato námitka stěžovatele není důvodná.

Nad rámec nutného odůvodnění Nejvyšší správní soud považuje za vhodné vypořádat se i s námitkou stěžovatele, že v případě splnění podmínky včasného podání žádosti o jednorázovou částku (do 31. 12. 2002) by ostatní zákonem stanovené podmínky splnil. Jakkoliv tyto otázky již nebyly rozhodovacím důvodem pro rozhodnutí žalované a nezabýval se jimi proto ani krajský soud, je třeba v tomto ohledu potvrdit názor žalované, že zřejmě nebyla splněna ani další podmínka, a to samotné „odvlečení“. Jsou-li totiž tvrzení stěžovatele pravdivá, pak nebyl odvlečen do SSSR z území tehdejšího Československa, nýbrž z území Ukrajiny (Zdolbunov). Nejvyšší správní soud pouze stručně odkazuje na svůj názor vyjádřený ve stanovisku sociálně-správního kolegia Nejvyššího správního soudu k výkladu pojmu „odvlečení“ (§ 2 odst. 1 písm. a) zákona č. 172/2002 Sb.) obsažené v usnesení sociálně-správního kolegia Nejvyššího správního soudu ze dne 2. 2. 2005, čj. S 3401/2004-62. V tomto stanovisku Nejvyšší správní soud podrobně vyložil a zdůvodnil, z jakých důvodů je třeba pojem odvlečení vykládat historicky v tom smyslu, že odškodnění podle zákona č. 172/2002 Sb. náleží oprávněné osobě, která byla odvlečena **z území bývalého Československa**, a nikoliv z území jiného státu, které nebylo pod kontrolou československých státních orgánů.

Zároveň Nejvyšší správní soud nepřehlédl, že ve výroku napadeného rozhodnutí je zjevná chyba v psaní, neboť je zde uvedeno, že stěžovatel žádal o přiznání jednorázové částky „*jako vdova po účastníku domácího boje za osvobození podle zákona č. 172/2002 Sb.*“, což ovšem zjevně neodpovídá skutkovým okolnostem případu ani odůvodnění napadeného rozhodnutí. Stěžovatel tuto vadu napadeného rozhodnutí nenamítl ani v žalobě, ani v kasační stížnosti, a tato vada zároveň nepůsobí nicotnost napadeného rozhodnutí ve smyslu ustanovení § 76 odst. 2 s. ř. s., k níž by krajský soud musel přihlídnout při přezkumu napadeného rozhodnutí z úřední povinnosti. K tomu zdejší soud pouze dodává, že napadené rozhodnutí je i přes tuto zjevnou chybu v psaní uvedenou ve výroku přezkoumatelné a srozumitelné, o čemž ostatně svědčí jak stěžovatelova žaloba a kasační stížnost, tak i odůvodnění napadeného rozsudku (viz k tomu obdobně rozsudek zdejšího soudu ze dne 23. 8. 2006, čj. 1 Afs 38/2006 - 72, přístupný na www.nssoud.cz).

Ze všech shora uvedených důvodů Nejvyšší správní soud dospěl k závěru, že kasační stížnost není důvodná, a proto ji jako takovou zamítl (§ 110 odst. 1 s. ř. s.).

O náhradě nákladů řízení rozhodl Nejvyšší správní soud v souladu s ustanovením § 60 odst. 1, 2 ve spojení s § 120 s. ř. s. Stěžovatel neměl ve věci úspěch, a proto nemá právo na náhradu nákladů řízení, které mu vznikly. Žalovanému správnímu orgánu, který by jinak měl právo na náhradu nákladů řízení, nelze náhradu nákladů řízení v souladu s ustanovením § 60 odst. 2 s. ř. s. přiznat.

Vzhledem k tomu, že zástupce stěžovatele Mgr. Václav Čermák byl ustanoven soudem, platí odměnu za zastupování a hotové výdaje stát (§ 37 odst. 8, § 120 s. ř. s.). Ustanovenému zástupci náleží odměna za dva úkony právní služby à 2100 Kč, v souladu s ustanovením § 11 písm. b) a d) vyhlášky č. 177/1996 Sb. (advokátní tarif), ve spojení s § 9 odst. 3, písm. f) citované vyhlášky, a dále náhrada hotových výdajů (§ 13 odst. 3 téže vyhlášky), náležející ke dvěma úkonům (à 300 Kč), tedy částka 600 Kč. Odměna ustanoveného zástupce tedy činí celkem 4800 Kč. K tomu Nejvyšší správní soud přiznal zástupci stěžovatele rovněž částku DPH ve výši 19 % z přiznané odměny, tj. 912 Kč.

Celkem bylo tedy zástupci stěžovatele přiznáno 5712 Kč. Odměna bude vyplacena ve lhůtě uvedené ve výroku na účet specifikovaný zástupcem stěžovatele na č. l. 57.

P o u č e n í: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 22. července 2009

Průcha

JUDr. Petr
předseda senátu